No. 961. [illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, [illegible] JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Junij.

De beraadslaging heeft gisteren tot een gewigtig besluit geleid. Met art. 100 is tevens in discussie gebragt de tabel der kiesdistrikten, die zoo als bekend is veel oppositie had uitgelokt, en tot verschillende amendementen heeft aanleiding gegeven. De discussie over die tabel heeft de gansche dag- en ook bijna de gansche avondzitting ingenomen. Zij heeft dit resultaat opgeleverd, dat de Kamer na verscheidene amendementen te hebben verworpen, heeft goedgestemd het amendement van den heer van Nispen van Sevenaer. Dit amendement heeft ten doel de bezwaren op te heffen, welke uit de partijdige indeeling van sommige distrikten moesten voortvloeijen ten schade van regt en vrede.

Toen wij ons voor 't eerst beklaagden over die indeeling, waarbij vooral de Katholijken grootelijks waren miskend, hebben wij met vertrouwen een beroep gedaan op de publieke opinie in en buiten de Kamer. Wij hebben ons in dat vertrouwen, vooral wat de Kamer betreft, niet te leur gesteld gezien. Wij gevoelen de behoefte om openlijk daarvoor hulde te brengen aan de zelfstandige, regtvaardige gezindheid der Tweede Kamer. Het is ons een bewijs te meer, onder de veelvuldige bewijzen in de twee laatste jaren door de vertegenwoordiging gegeven, dat zij billijkheid en regt wil, ook voor de Katholijken, en dat derhalve de vrede tusschen Protestanten en Katholijken niet alleen wenschelijk, maar zelfs mogelijk is op het gebied der wetgeving, door de onpartijdige bedeeling van het regt, dat de grondwet aan allen gelijkelijk verleent. Wij achten ons gelukkig [illegible] uit alle kracht mede te werken tot dien vrede in het regt, opdat aan de aangelegenheden van het vaderland de godsdienstige twist vreemd moge blijven, en in de dagen van gevaar, die de omstandigheden, waarin Europa verkeert, spoedig kunnen aanbrengen, allen vereend zijn, om zamen te werken tot behoud van de openbare rust en de onschendbaarheid van den vaderlandschen grond. De aanneming van het amendement van den heer van Nispen is daartoe een krachtige spoorslag. Het getuigt luide van de gezindheid der Kamer, om regt te geven aan wie regt toekomt, zonder vooringenomenheid van godsdienstigen aard, en om de godsdienstige partijzucht in de wetgeving, en alzoo ook in de burgerlijke zamenleving, zoo veel in haar is, te bestrijden. In een land, waar de vertegenwoordiging des volks zóó onpartijdig gestemd is, zóó regtvaardig handelt, néén, daar mag men niet zeggen, zoo als de *Nederlander* het in zijn nummer van heden deed, dat Katholijken en Protestanten elkander haten. Neen, dat is niet waar. Neen, wij Katholijken, wij haten niemand. Dat verbiedt ons pligt, godsdienst en geweten. Maar dat er haat door sommige protestantsche bladjes gestookt wordt, ja dat is waar, en dat is droevig. Maar wij hebben het genoegen naast dat betreuringswaardig feit, het opbeurend feit te constateeren, dat die haatstokende bladjes, openlijk in de Kamer, onder de algemeene goedkeuring der vertegenwoordigers, door een regtgeaard Protestant zijn gedesavoueerd en geschandvlekt, gelijk zij bij alle weldenkende Protestanten niets dan verachting inoogsten. Men heeft dus geen regt om op rekening van de Protestanten te stellen, wat eenigen onder hunne geloofsgenooten in pamphletten en schandschriften kladden. Want ten bewijze dat het *desaveu* aan dit twist en tweedragt stokend geschrijf in volle opregtheid is gegeven en toegejuicht, constateren wij eveneens, en met opregte vreugde, dat de daden der protestantsche leden der Kamer hunne woorden staven, en dat zij met de meest mogelijke eerlijkheid en verdraagzaamheid de regten der Grondwet aan allen in gelijke mate bedeelen. Wij hebben het zeer betreurd, dat de indeeling der kiesdistrikten zoo partijdig was uitgevallen, dat wij in de noodzakelijkheid werden gebragt, om, in eene zuiver politieke aangelegenheid, eene onverdraagzame strekking te moeten opmerken. Maar wij zullen het niet ontveinzen, dat wij na de stemming over het amendement van den heer van Nispen, ons over die partijdige voordragt verheugen, omdat zij ons de gelegenheid heeft verschaft om de verdraagzame en verlichte gezindheid der Kamer nog nader te doen kennen, als welke thans een nieuw bewijs geeft, dat de verbroedering tusschen Katholijken en Protestanten, ten spijt van het twistvuur, dat hier en daar gestookt wordt, al meer en meer toeneemt.

Met genoegen melden wij tevens, dat de heer Thorbecke, gelijk wij hebben verwacht, zich met het amendement van den heer van Nispen heeft vereenigd, en alzoo heeft bijgedragen, om een onregt, dat niet door hem was gemaakt, maar op vertrouwen voorgedragen, te herstellen, en eene verbetering tot stand te brengen, welke onder alle opzigten wenschelijk was.

Wij zullen in een volgend Nummer een beredeneerd verslag geven van deze belangrijke discussie, waarvan wij van daag slechts het hoofd-resultaat hebben kunnen mededeelen.

De volgende woorden, voorkomende in een artikel van *de Nederlander* van heden, mogen wij niet zonder wederwoord laten:

»Er is geen land op de wereld, waar meer dan hier te lande, roomsch en onroomsch met onderling gelijke krachten, met weerzijdsch wantrouwen, ja — het woord moet er uit — met onderlingen haat tegenover elkander staan. Waarlijk, het wordt ons dikwijls bang te moede, als wij hooren, welke toon in beide kerkpartijen gevoerd wordt, als wij een blik slaan in het drijven en woelen van weerszijden. Tot nog toe is eene uitbarsting van al die door onverstandigen godsdienstijver tot woede aangeblazen driften gelukkig voorgekomen; 's lands bestuur is nog niet in dien maalstroom medegesleept. Maar plaatst men den [illegible] die klassen, [illegible] godsdienstijver en minder inzigt, die driften het heftigst zijn, — dan moge God Nederland voor godsdienstoorlog, voor burgerkrijg behoeden! de menschen zullen het niet meer vermogen."

't Is eene ontzettende klagte tegen roomsch en onroomsch, welke de *Nederlander* in deze woorden bij de regtbank der publieke opinie inbrengt. »Met onderlingen *haat* staan zij tegenover elkander; men moet bang te moede worden als men een blik slaat in het drijven en woelen van *weerszijden*; en, verlaagt men den census — dan moge God Nederland voor godsdienstoorlog, voor burgerkrijg behoeden! de menschen zullen het niet meer vermogen." Welk regt heeft de *Nederlander* tot het voeren van zoo bang en beangstigend eene taal?

Wij zeggen het, en wij zeggen het ten innigste overtuigd dat onze zienswijze op onloochenbare gronden berust: neen, de *Nederlander* heeft het regt niet de gemoederen door zulke schrikwekkende taal te verontrusten! Zijne vrees voor godsdienstoorlog, voor burgerkrijg is niet slechts geheel overdreven; zij is geheel hersenschimmig. De haat, welken hij den Katholijken aanwrijft — wij tarten een elk deze onze plegtige verklaring te logenstraffen — is verre verwijderd van hun hart; en even nadrukkelijk tarten wij een elk, wie hij ook zij, het bewijs te leveren, dat men bang te moede behoort te worden bij het gadeslaan »van het drijven en woelen" der Katholijken?

Of behoort het gebrandmerkt te worden als »drijven en woelen" en heeft men daarbij bang te moede te worden, wanneer de Katholijken, steunende op hun goed regt, langs wettige en geoorloofde wegen en met bezadigdheid aandringen op de handhaving en eerlijke verwezenlijking van dit hun goed regt? wanneer zij met waardigheid en zonder aan den eerbied te kort te doen, welken zij aan de gestelde magten verschuldigd zijn, opkomen tegen elke inbreuk, welke op dit hun goed regt dreigt gemaakt te worden? En wat anders, — wij willen het aan elken onbevooroordeelde afgevraagd hebben, en vrijelijk moge hij onze woorden beschamen, indien zij iets anders bevatten dan de eenvoudige waarheid! — en wat anders doen de Katholijken, dan waken dat het regt *feit* en tegen elke schending beschermd worde? En die waakzaamheid, waartoe zij door de omstandigheden zoo zeer verpligt worden, — zij zou als »woelen en drijven" verdienen geschandvlekt te worden? Zoo zij die qualificatie verdient, dan betuigen wij even min onze moedertaal te verstaan, als begrip te hebben van onze regten en onze pligten!

Of maken zij zich soms aan andere minder te regtvaardigen gedragingen schuldig, die het verwijt van »drijven en woelen" billijken? Vragen zij soms alleen regt en vrijheid voor zich, terwijl zij aan anderen regt en vrijheid willen ontzegd hebben? Vragen zij iets meer dan het grondwettig gewaarborgd is? Vragen zij wederregtelijke begunstiging ten koste van anderen? Vragen zij iets meer dan gelijk regt met allen? Vragen zij iets meer dan *leur part du soleil?* Zoo ja, dan wijze men ons aan, in welk opzigt? Tot zoolang echter ontkennen wij ten stelligste, dat gij het regt hebt, hun het verwijt van »drijven en woelen" in 't aangezigt te werpen.

Of is het welligt reeds zoo ver met ons gekomen; is Nederland welligt reeds zoo diep gezonken, dat het de ernstige en nadrukkelijke verdediging en bescherming des goeden regts niet meer verdragen kan? Is de mannentaal van den eerlijken en gemoedelijken kampvechter voor het goede regt van allen reeds te scherp en te ruw voor zijn ontzenuwd zintuig? Is de Nederlander nog alleen maar geschikt, om den nek te krommen onder het welgevallen van den eersten den besten overweldiger? Doch ook dát ontkennen wij. Deze, integendeel, is onze opregte overtuiging, dat de niet ontaarde landzaat, ongeacht zijne godsdienstige belijdenis, open zin en hart heeft, niet minder dan ooit te voren, voor de waardige taal des goeden regts!

Niet minder onverdiend is die andere, den Katholijken door *de Nederlander* aangewreven beschuldiging, dat zij hunne tegenstanders *haten*. Die beschuldiging is van allen grond ontbloot; zij is niet te billijken. Met al den nadruk, dien het gevoel eener zoo treurige miskenning aan onze woorden kan bijzetten, protesteren wij daarom tegen zoo grievend eene beschuldiging, haar met kracht van ons, van alle Katholijken, afwerpende. Neen, zoo slechte Christenen zijn de Katholijken van Nederland niet, dat zij zoo geheel het voorschrift der liefde met voeten zouden kunnen treden, hun door hun goddelijken Meester, als de voltooijing van het gebod der liefde jegens God-zelven, nagelaten! Neen, zij haten hunne tegenstanders niet, zij haten niemand! Moeten wij u dat bewijzen? Of bewijs gij ons eerst, — want gij zijt het die ons van haat beschuldigt, — dat ons gemoed wel van haat vervuld is? Waaruit is hij u gebleken? Uit onze taal? Waar, wanneer hebt gij de taal des haats uit onzen mond vernomen? Waar, wanneer hebt gij een woord van smaad en verguizing van onze lippen opgevangen? Waar, wanneer hebt gij ons eenen verdelgings-oorlog tegen andersdenkenden hooren prediken? Uit onze daden dan? Spreken die van haat? Noem ze ons dan — en geen Katholijk, die zich niet zal beijveren den haat met wortel en al in zijn gemoed uit te roeijen! Maar kunt gij hun wel daden, die van haat getuigen, aanwijzen? Waar, wanneer hebben zij zich aan zulke afschuwelijkheden schuldig gemaakt? Waar, wanneer hebben zij zich in geheime genootschappen verbonden, om den andersdenkenden het brood uit den mond te stelen en systhematisch hen te verarmen en tot ellende te brengen? — Wie zulk eenen gruwel ooit gepleegd hebbe of plege — geen Katholijk, die zulk eene zware schuld voor God en voor de menschheid op zijn geweten zou willen laden; en wordt hij, helaas! ten onzent gepleegd — weet gij welk daar tegenover het gedrag is der Katholijken? Een voorbeeld uit duizend, en wij kunnen dat voorbeeld niet genoeg ter navolging aanprijzen:

Een smid heeft zeven huizen, wier hoofden leden zijn van geheime genootschappen, en welke hij jaren lang trouw en eerlijk gediend had, verloren. »Nu stuur ik dan ook al mijne protestantsche knechts weg," zegt de smid aan een zijner katholijke patronen. »Als gij dat durft doen," krijgt hij ten antwoord, »dan krijgt gij van mij geen stuk werks meer. Gij moogt geen kwaad met kwaad vergelden." — Zoo haten de Katholijken hunne tegenstanders — en God dank!

En terwijl zulke gevoelens hun het [illegible], zoudt gij »godsdienstoorlog en burgerkrijg [illegible] duchten hebben! Men stelle zich volkomen [illegible], — zoolang zij de liefde Gods en de gehoorzaamheid aan zijne wetten boven alles blijven stellen — hebt gij zulke jammerlijke uitspattingen des toorns niet van hen te vreezen. Wetende welke pligten hun door de hun toegekende regten opgelegd zijn, zullen zij, zeker, niet

ophouden met nadruk voor de handhaving en verwezenlijking dier regten te kampen; wie evenwel hen voor dien edelen kamp met de kastijdingen des zwaards bedreige — hunnerzijds zal de voort te zetten strijd nimmer een bloedige strijd zijn. Nimmer zullen zij andere wapenen ter hand nemen dan die de wet hun het regt geeft te hanteren; daarbuiten te gaan, ware in strijd met de wet van Christus en Zijne Kerk — en daar buiten te gaan, dat willen de Katholijken nimmer.

Wat hem, die deze regelen schrijft, betreft — hem zullen nooit uit het geheugen gewischt worden de woorden, welke een der uitnemendste mannen der Katholiciteit hem bij eene plegtige gelegenheid toevoegde, en die hij zich veroorlooft aan de ernstige overweging vooral van zijne geloofsgenooten aan te bevelen:

»Het strekt mij tot groote blijdschap te zien, dat onze Katholijken in Holland, onafscheidelijk gehecht aan de goede beginselen, *ja* hunne regten inroepen, maar zonder onlusten, zonder opstand. Op zulk eene wijze wordt het geloof bewaard te midden der vervolging, het wordt zelfs bevestigd en maakt vorderingen. — Een ontzettend voorbeeld van het tegenovergestelde ziet men in de geschiedenis van Japan. Daar wilden de Christenen, die door het gezag vervolgd werden, in weerwil van al wat hunne Missionarissen hun mogten zeggen, zich volstrekt met de wapenen verdedigen. Zij bezweken.... en het geloof ging met hen ten onder in Japan (1).''

De *Moniteur Catholique* bevat de volgende hoogst belangrijke correspondentie uit de Oostenrijksche Staten:

»Ik heb de akten voor mij liggen van de vergadering der Bisschoppen, welke in 1849 te Weenen gehouden is, en ik bewonder de kracht, de gematigdheid, de verhevene inzigten en gevoelens, die van het begin tot het einde daarin doorstralen. Men moet bekennen, dat de wereld nimmer op eene schitterender wijze is beschaamd gemaakt dan bij deze gelegenheid, door het treffend contrast tusschen de vergaderingen van de hoogwaardige Bisschoppen, die te Wurtzburg, Saltzburg en Weenen gehouden zijn, en de wetgevende vergaderingen te Frankfort, Weenen en Erfurt. Welke grootheid, welke indrukwekkende eenheid, welke verwonderlijke waardigheid van den eenen kant! wat kleinheid, wat tegenspraken, wat kinderachtigheden van den anderen kant! Zoo er eenige twijfel kon bestaan, bij een verstandig mensch, over de vraag, aan welken kant het licht en aan welken kant de duisternis heerscht, dan zou die vergelijking reeds voldoende zijn om haar op te lossen. De bedoelde aktenstukken, die eerlang openbaar gemaakt zullen worden, zijn veertien in getal, te weten:

»1°. de kennisgeving van het openen der vergadering, aan het ministerie gerigt; 2°. het antwoord van het ministerie; 3°. een adres aan den keizer; 4°. een brief van kardinaal Schwarzenberg aan den Paus; 5°. het antwoord van den Paus; 6°. een voorloopige verklaring van de bisschoppen, voorts eene reeks van memorien; (n°. 7) over de wetgeving betreffende het huwelijk; (n°. 8) over het beheer der godvruchtige fondsen en van die voor het lager en middelbaar onderwijs, (n°. 9) over het beheer van die welke bestemd zijn voor de eeredienst en het onderhoud der geestelijken (n°. 10), over het openbaar onderwijs, (n°. 11) over de geestelijke administratie en de godsdienst-oefening; (n°. 12) over de kloosters; (n°. 13) over het geestelijk regtsgebied en eindelijk; (n°. 14) kennisgeving aan het ministerie van de aanstelling van een comité van vijf leden, belast om met de organen van het gouvernement te onderhandelen.

»De Bisschoppen, in hunne voorloopige verklaring akte nemende van de onafhankelijkheid, welke de constitutie van 4 Maart 1849 § 2 aan de gevestigde Kerken toekent in de uitoefening harer eeredienst, in het beheer harer zaken en in het bestuur harer bezittingen, welker eigendom haar is gewaarborgd, maken hunne voorbehouding nopens den zin die gehecht moet worden aan de bepaling van diezelfde §, waarbij zij verklaard worden onderworpen te zijn aan de algemeene wetten van den Staat even als alle bijzondere vereenigingen, en zij betuigen dat zij, voor de Katholijke Kerk hare natuurlijke en verkregen regten vorderende, nimmer zullen ophouden eveneens de zoo natuurlijke als verkregene regten van het tijdelijk gezag te erkennen en te eerbiedigen, terwijl zij besloten hebben om alleen de ingrijpingen van dit laatste op het onvervreemdbaar gebied der Kerk terug te stooten.

»In hunne memorie over het huwelijk, van den eenen kant met weinige woorden de heiligheid der echtelijke vereeniging en haar gewigt voor den Staat geschetst, en van den anderen kant de zonderlinge anomalie gekarakteriseerd hebbende der Oostenrijksche wetgeving, die het huwelijk zelfs in zijne godsdienstige en zedelijke opzigten uitsluitend aan het burgerlijk gezag wil onderwerpen, vragen de hoogwaardige Bisschoppen van het gouvernement de erkenning van het uitsluitend regt der Kerk om uitspraak te doen over de geldigheid van het huwelijk der geloovigen en er de voorwaarden van te bepalen; vervolgens doen zij vredelievende voorstellen om zooveel mogelijk de burgerlijke wetgevingen omtrent deze stof te doen overeenstemmen met het kanoniek regt. De verzoenende geest die hen bezielt blinkt bovenal uit in hunne voorstellen betreffende de gemengde huwelijken, waarvoor zij, als middelen om de moeijelijkheden uit den weg te ruimen, hetzij de tijdelijke tegenwoordigheid van den katholijken priester, hetzij de erkenning van de geldigheid der voor de bedienaren der katholijke eerdienst gesloten huwelijken voorstellen.

»Ik zal in geene bijzonderheden treden nopens het beheer der godsdienstige fondsen en van die van het onderwijs, alsmede der goederen die bestemd zijn voor de eeredienst en voor het onderhoud der geestelijken. Toen Keizer Joseph II eene menigte godsdienstige vereenigingen, kerken en kapellen vernietigde, had hij van derzelver goederen drie fondsen beschikt, onder het beheer van den Staat, welker renten bestemd waren voor het onderhoud van de eeredienst, en voor het openbaar, zoowel middelbaar als lager onderwijs. Die fondsen, godsdienstige-, school- en studie-fondsen genaamd, zijn merkelijk verminderd, zoowel door de algemeene financieele operatien van het gouvernement, waardoor zij geleden hebben, als door onderscheidene verspillingen, plunderingen en kwade praktijken, die tijdens derzelver beheer hebben plaats gehad. De bisschoppen verlangen niet de teruggave van die fondsen, maar zij wenschen derzelver gebruik na te gaan.

»Wat het beheer betreft der fondsen voor de eeredienst en het onderhoud der geestelijken, daaromtrent vragen zij dat het ontheven worde van die lastige en kostbare formaliteiten, waaraan het jaloersche en kwaaddenkende toezigt van het gouvernement hetzelve onderworpen had, en dat het toevertrouwd worde aan de bisschoppen gezamenlijk met gelastigden van de gemeenten en andere lieden, die bij het behoud van die fondsen belang hebben.

»Betreffende de vraag van het openbaar onderwijs bepalen zich de Bisschoppen met de volledige en algeheele uitoefening te vorderen van hunne goddelijke zending, ten aanzien van het godsdienstig en zedelijk gedeelte van het onderwijs en de opvoeding, welke zending zij genoegzaam meenen te vervullen, wanneer zij zich de opvoeding der geestelijkheid, het onderwijs der godsdienst in de middelbare scholen en een behoorlijk aandeel in het beheer der lagere scholen voorbehouden. Zij deelen aan het ministerie hunne denkbeelden mede nopens de organisatie van het theologisch onderwijs, en over de te volgen regels in de benoeming der leeraren, terwijl zij beloven er geene te zullen benoemen, zonder het gouvernement in de gelegenheid te hebben gesteld om des vereischt zijne bedenkingen te kunnen maken. Daarentegen vorderen zij het regt om groote en kleine seminarien te mogen oprigten volgens de behoeften hunner diocesen, dezelve in alle vrijheid te bestieren en om tot de heilige wijdingen toe te laten diegenen, die zij zulks waardig achten, zonder dat er sprake kan zijn van eenig voorafgaand examen, dat voor een of ander afgevaardigde van het wereldlijk gezag zou moeten afgelegd worden. Zij verlangen de leeraren der godsdienst voor de middelbare scholen en voor de filosofische faculteiten te benoemen op dezelfde gronden als de theologische professoren; zij verlangen dat er in alle universiteitskerken een prediker ter benoeming van den Bisschop worde aangesteld, en zij behouden zich voor om mede te werken tot de benoeming en bewaking van de leeraren der hebreeuwsche taal.

»Betrekkelijk de lagere scholen verklaren zij zich voldaan over de wijze waarop het toezigt en de bewaking is geregeld, doch zij verlangen mede te werken tot de keuze der boeken, die in de scholen gebruikt worden en tot de benoeming der meesters, terwijl zij zich uitsluitend het bestuur van het godsdienstig onderwijs voorbehouden, en er slechts eenige opmerkingen bijvoegen nopens het gevaarlijke, dat er in ligt opgesloten om te veel kundigheden te vorderen van die mannen, die geroepen zijn tot de nederige taak om aan de kinderen der landlieden de onmisbaarste kundigheden in te prenten. (*Wordt vervolgd.*)

(1) „C'est avec grande consolation que je vois nos Catholiques en Hollande, attachés inviolablement aux bons principes, réclamer, oui, leurs droits, mais sans troubles, sans émeute. C'est ainsi que la foi se conserve au milieu de la persécution, qu'elle se confirme même, qu'elle fait des progrès. — Un exemple terrible du contraire se voit dans l'histoire du Japon. Là, les Chrétiens, persécutés par le Pouvoir, contre tout ce que leur pouvoient dire leurs Missionaires, s'obstinèrent à vouloir se défendre par les armes. Ils périrent, et la foi périt en Japon avec eux."

Z. M. heeft aan J. F. van der Heide, notaris te Eindhoven, vergunning verleend zijne standplaats als zoodanig naar de gemeente Strijp over te brengen.

Voor eenige dagen overleed te 's Hage de heer David Ragay, thesaurier van 's Konings Huis. in hoogen ouderdom aan de gevolgen van een val. Thans is L. E. graaf van Bylandt door Z. M. *ad interim* met de functie van thesaurier belast.

Prins en Prinses Frederik der Nederlanden, en de Prinsessen, zijn den 10 dezer te Hamburg aangekomen. Den 11 heeft Prins Frederik eene wapenschouwing over de gezamenlijke te Hamburg in garnizoen liggende Pruissische troepen gehouden, en des middags aan de officieren derzelve een diner gegeven.

Den 12 zouden de Vorstelijke personen over Travemunde de reis naar Zweden voortzetten.

Bij arrest van den hoogen raad is verworpen de eisch tot cassatie van een arrest van het provinciaal hof van Noord-Holland, waarbij was beslist, dat de Rijn-Spoorweg-maatschappij niet kon volstaan, met voor een beschadigde baal manufacturen *f* 1 per kilo schadevergoeding te geven, zoo als bij hare reglementen is bepaald en op hare reçus en tarieven vermeld staat.

In de zitting van de Eerste Kamer van gisteren heeft de Voorzitter mededeeling gedaan van eene Koninklijke boodschap betrekkelijk het overlijden van Z. K. H. Prins Maurits der Nederlanden, van gelijken inhoud als die welke vroeger bij de Tweede Kamer te dien aanzien is ingekomen. Op voorstel des Voorzitters hebben de leden zich naar hunne afdeelingen begeven, tot het benoemen eener commissie, welke belast zal worden met een adres van rouwbeklag aan Z. M. den Koning te ontwerpen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag, den 14 Junij

De discussien over art. 100 der kieswet zijn heden aangevangen. De heer *van der Heijden*, ofschoon aanvankelijk tegen de indeeling, zal bij nader inzien art. 100 en de tabel goedkeuren, hebbende hij daartegen geene groote bezwaren meer.

De heer *van Nispen* ontwikkelt zijn amendement tot veranderde indeeling van Gelderland; hij verdedigt dat amendement op de bekende gronden zoowel in de kamer als daar buiten tegen de indeeling aangevoerd, tegen de bijeenvoeging van heterogene bestanddeelen enz.; hij vreest, dat die indeeling in stede van te leiden tot nationale keuzen, oorzaak zal wezen van onderdrukking der minderheden, veronachtzaming van belangen en dus geene nationale vertegenwoordiging zal kunnen opleveren.

De heer *Schiffer* licht zijn amendement mede toe voor zooveel betreft de indeeling van Noord-Brabant. Ook hij herhaalt zijn vroegere beschouwingen bij de algemeene discussien tegen de indeeling uiteengezet. Voor die ontwikkeling had er eene korte woordenwisseling plaats tusschen den heer Schiffer en den Minister.

De heer *Schiffer* zou zijn amendement intrekken, als de Minister toegaf aan het amendement van den heer van Nispen. De Minister ziet het verband niet in tusschen het een en het ander, maar verklaart nu reeds, na herhaald te hebben de leidende beginselen bij de indeeling in acht genomen, waarbij hij op deskundigen is afgegaan, dat als het hem uit de discussien in deze Kamer, waar toch ook deskundigen zitting hebben, blijkt, dat de uitvoering, de toepassing der indeeling op sommige punten niet goed is en eene andere indeeling de voorkeur verdient, hij niets liever wenscht dan, om met behoud van de hoofdbeginselen der wet, de bestgekeurde verdeeling in de wet op te nemen. De heer *van Doorn* komt mede op tegen de indeeling van het kiesdistrikt Utrecht.

Na eene korte pause worden de discussien weder geopend, om met nieuwe krachten te worden vervolgd, waartoe een zeer gewigtig en in het stelsel der wet diep grijpend amendement van den heer Groen van Prinsterer, in vereeniging met den heer van Dam van Isselt, gereede aanleiding geeft.

Dat amendement is het meer uitgewerkt denkbeeld van den heer Groen van Prinsterer, Zaturdag reeds aan de hand gegeven en toen door den heer van Heemstra als ongrondwettig bestreden. Het amendement stelt het volgende nieuw art. 100 voor:

„Het rijk blijft verdeeld in kiesdistrikten, zoo als die ten gevolge van het voorloopig kiesreglement zijn vastgesteld, met uitzondering van de steden Amsterdam, Rotterdam en 's Hage, die elk een kiesdistrikt zullen uitmaken. De gedeputeerde staten zullen in die distrikten, onder onze goedkeuring, de noodig bevondene wijzigingen kunnen maken."

De beide voorstellers adstrueren hun amendement in het breede. Het strekt vooral om de gewigtige bezwaren tegen de verdeeling der distrikten en wat daarmede in verband staat, uit den weg te ruimen.

De Heer *van Heemstra* heeft het amendement bestreden, op grond van ongrondwettigheid, en omdat daarbij in alle geval de census niet was geregeld, maar alleen de indeeling van het rijk.

De heer *Dommer* is er ook tegen, doch stelt zich veel goeds voor van dat van den heer van Nispen, dat hij hoopt dat de Kamer zal aannemen.

De heer Storm van 's Gravesande zal zijne stem afhankelijk maken van de inlichtingen des ministers. — De heeren van Zuijlen van Nijevelt en van der Linden, hebben het door de beide heeren voorgestelde amendement ten sterkste bestreden, en er op bedacht gemaakt, dat daardoor de geheele wet zoodanig uit haar verband werd gerukt, dat velen die er anders voor waren, er welligt bij eene aanneming van het amendement tegen zouden moeten stemmen. Dit geeft weder aanleiding tot re- en duplieken. De groote vraagpunten over de indeeling, over de groote distrikten, over de voorbijziening der provinciale grenzen komen op nieuw ter sprake.

De heer *van Hoëvell* zal alle voorgestelde amendementen, voornamelijk dat der heeren Groen en van Dam, verwerpen. Dit laatste is zóó radicaal, dat het de geheele wet schokt. Hij acht de indeeling, door de regering voorgesteld, wenschelijk.

De heer *Lotsy* zal mede alle amendementen verwerpen; zijn besluit staat, even als bij den aanvang der beraadslagingen, vast, namelijk zich voor de wet te verklaren.

De heer *Donker Curtius* verdedigt het amendement, dat tot opheffing van de hoofdbezwaren tegen de voordragt kan strekken.

De minister heeft zich nog niet over de verschillende amendementen uitgelaten.

Met 53 tegen 8 stemmen is besloten, de beraadslagingen voort te zetten op heden avond ten 7½ ure.

Avondzitting van Vrijdag, 14 Junij.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de kieswet

Nadat nog onderscheidene Sprekers het woord hebben gevoerd, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken de onderscheidene voorgedragene amendementen bestreden, doch verklaard, dat, wanneer de vergadering dat van den heer van Nispen mogt goedkeuren, er dan geen grond zou bestaan voor de Regering, om zich daartegen te verzetten.

De beraadslagingen gesloten zijnde, is 1°. gestemd over het amendement van de heeren Groen van Prinsterer en van Dam van Isselt. — *Verworpen* met 53 tegen 13 stemmen. *Voor*, de heeren: Boxman, Bots, van Hall, Groen van Prinsterer, Leclercq, van Nispen, Schiffer, de Lom de Berg, van Dam van Isselt, Donker Curtius, van Randwijk, van Doorn en van Goltstein.

2°. het amendement van den heer Schiffer. — *Verworpen* met 64 tegen 2 stemmen (de heeren Schiffer en Sloet tot Oldhuis.)

3°. het amendement van den heer Storm van 's Gravesande, strekkende tot overneming van het laatste amendement van den heer van Nispen, zonder de wijzigingen daarin heden morgen gebragt. — *Verworpen* met 36 tegen 30 stemmen. — *Voor* de heeren: van Heemstra, Luijben, van Zuijlen van Nijevelt, Sloet tot Oldhuis, Villers de Pité, van Hasselt, Jespers, van der Heijden, Meeussen, Bots, Hengst, Borret, Fokker, van der Linden, Costerus, Leclercq, Heemskerk, van Nispen, Schiffer, Verwey-Mejan, de Lom de Berg, Winterberg, Backer, van Voorst, Dommer van Poldersveldt, Dullert, Bachiene, Storm van 's Gravesande, Godefroi en van Goltstein.

4°. Het amendement van den heer van Nispen zelf (zoo als het heden is gewijzigd.) *Aangenomen* met 34 tegen 32 stemmen *Voor* de heeren: Mutsaers, van Heemstra, Luyben, van Zuylen van Nijevelt, Donker Curtius, Sloet tot Oldhuis, Villers de Pité, van Hasselt, Storm, Jespers, van der Heijden, Meeussen, Bots, van Hall, Hengst, Borret, Fokker, van der Linden, Costerus, Leclerq, Heemskerk, van Nispen, Schiffer, Verwey-Mejan, de Lom de Berg, Winterberg, Backer, van Voorst, Dommer van Poldersveldt, Dullert, Bachiene, Storm van 's Gravesande, Godefroi en van Goltstein.

5°. een door den heer Costerus aangeboden amendement is, ten gevolge der aanneming van dat van den heer v. Nispen komen te vervallen.

6° het artikel 100 zelf, met de daartoe behoorende tabel van indeeling, is daarop *aangenomen* met 47 tegen 19 stemmen.

Tegen, de heeren: Mutsaers, Luijben, Donker Curtius, van Randwijck, Schooneveld, van Doorn, Boxman, Bots, van Hall, Groen van Prinsterer, Borret, Leclercq, Schiffer, Verweij-Mejan, de Lom de Berg, van Naamen, van Dam van Isselt, van Rijckevorsel en van Goltstein.

Daarop is art. 1, met de tabel van den census, in beraadslaging gebragt, doch besloten de goedkeuring daarvan uit te stellen tot na de behandeling van art. 119. — Het amendement van den heer Lotsy, om den census voor Dordrecht te bepalen van *f* 70 op *f* 60, is *verworpen* met 53 tegen 12 stemmen, en het bekende van den heer Boxman *verworpen* met 56 tegen 9 stemmen.

Eindelijk zijn de artt. 101—114 zonder beraadslaging, of na eene korte woordenwisseling, zonder stemming *aangenomen*; waarna besloten wordt de beraadslagingen voort te zetten op morgen, Zaturdag ochtend ten *tien* ure.

(Wegens plaatsgebrek zullen wij in een volgend nummer uitvoeriger op deze hoogst belangrijke zitting terug komen.)

Zitting van Zaturdag, 15 Junij.

Is ingekomen eene missive van ZExc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van onderscheidene wijzigingen in de tabellen, bij de kieswet gevoegd, en welke het gevolg zijn van het op gisteren avond aangenomen amendement van den heer *van Nispen*.

Voortzetting der beraadslagingen over de afzonderlijke artikelen der kieswet.

Artt. 115—118 werden zonder eenige discussie aangenomen.

Op art. 119 is door den heer *Groen van Prinsterer* een amendement voorgesteld, de strekking hebbende dat art. te doen wegvallen en het door het volgende te doen vervangen:

„De aftreding van de leden der beide Kamers heeft plaats met den 3den Maandag in September."

De heer *Groen* heeft het woord, tot adstructie van zijn voorstel.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 15 Junij.

De Voorzitter geeft kennis, dat in de afdeelingen tot leden der commissie, belast met het opmaken van een concept-brief van rouwbeklag aan Z. M., wegens het overlijden van Z. K. H. Prins *Maurits*, gekozen zijn de heeren: *van Welderen Rengers, Insinger, Lightenvelt* en *de Jonge van Ellemeet*.

Die commissie heeft het ontwerp bereids ter tafel gebragt. — Het zal dadelijk in de afdeelingen worden onderzocht. De zitting wordt inmiddels geschorst tot 2½ ure.

'S HAGE, 15 Junij. (*Per Telegraaf*) Het amendement van den heer Groen tot ontbinding der Kamers is verworpen. Vervolgens is de geheele kieswet aangenomen met 46 tegen 19 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Junij. De Wetgevende Vergadering heeft een zeer gewigtig besluit genomen, door met eene aanzienlijke meerderheid te bepalen dat de Februarij-opstandelingen, of slagtoffers of overwinnaars (naar men ze wil noemen) geen regt hebben op belooningen van den Staat. Dit votum is moedig en van eene zeer heilzame strekking; het bevat namelijk een protest tegen het beginsel van den Februarij-opstand; ofschoon aan Frankrijk het regt niet wordt ontkend van zich een regeringsvorm te kiezen, worden echter de opstandelingen aangeduid als factie-zuchtigen, die slechts door de grilligheid van het toeval aan eene billijke straf ontsnapt zijn.

Om deze veroordeeling nog meer te doen uitkomen, heeft de Vergadering onmiddellijk daarop de belooning goedgestemd voor burgers en nationale garden, die de orde en de maatschappij verdedigd hebben in de dagen van *Mei* en *Junij* 1848. (*In ons Duivenberigt van gisteren avond stond abusivelijk* FEBRUARIJ en JUNIJ.)

De socialisten beantwoorden dit vonnis met de verkiezing van Emile de Girardin, welke volgens eene telegrafische depêche, voor Bas-Rhin werkelijk verkozen is.

— Men verzekert, dat Berryer weldra gereed zal zijn met zijn rapport over het budget.

— In de *Moniteur* leest men een besluit van den minister van openbaar onderwijs, waarbij eene commissie voor het industrieel onderrigt wordt benoemd. Deze commissie bestaat uit Thenard, St. Marc Girardin, Leverrier, Wolowski, de Lasteyrie, Milne Edwards, Pouillet, Pourson, Sonnot, Olivier, Lesieur.

MADRID, 8 Junij. De Cortes zullen niet ontbonden worden dan na de feesten, die ter gelegenheid van de bevalling van H. M zullen gegeven worden.

— De *Gaceta* bevat eenige nieuwe zeer strenge strafbepalingen tegen opstandelingen; de aanvoerders zullen met den dood gestraft worden.

— In de rijksarsenalen en het dep. van marine wordt veel bedrijvigheid opgemerkt.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Junij. In de beide parlementshuizen is gisteren niets van algemeen belang verhandeld.

— Lodewijk Philips is reeds zoo ver hersteld, dat hij weder kan uitrijden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 Junij. Als een verblijdend bewijs dat de Katholijke geest in Duitschland regt levendig wordt, moge strekken dat het Katholijke dagblad *Deutsche Volkshalle*, waarvan heden eerst het 165ste nummer wordt uitgegeven, thans reeds 3,500 geabonneerden telt, voornamelijk in Westphalen en in de Rhijn-provincie. De snelle bloei van dit uitmuntend blad is ook eenigermate daaraan toe te schrijven, dat de talrijke aandeelhouders (elk aandeel is van 20 thaler) deszelfs verbreiding allerwege helpen bevorderen.

— Men schrijft uit Saltzburg. Het vertrek van onzen kardinaal vorst-aartsbisschop van Schwarzenberg als aartsbisschop naar Praag, wordt hier algemeen betreurd. Als Primaat van Duitschland staat hij aan het hoofd van het Duitsche Episcopaat; als menschenvriend heeft hij hier en in zijn uitgestrekt diocees ontelbare weldaden verspreid. (*A. A. Z.*)

— Men schrijft uit Stuttgart: »Men verneemt uit [illegible] pogingen, die de kroon sedert de schorsing der zittingen op nieuw aangewend heeft om een ministerie te vormen, geneigd om tot de ontbinding der landsvergadering en tot het octroijeren van nieuwe grondwetten over te gaan, andermaal mislukt is. Men moet dus verwachten, dat de vergadering op den bepaalden tijd weder bijeen zal komen, en dat alsdan naar alle waarschijnlijkheid het voorstel om den minister van buitenlandsche zaken, in staat van beschuldiging te stellen, aangenomen zal worden."

— Men schrijft uit Stettin, 10 Junij. De thans hier aanwezige zendeling Gutzlaff heeft heden, vóór beurstijd aan eene vergadering onzer kooplieden een klein résumé der handelsaangelegenheden van China voorgedragen. De handelstoestand in China is volgens hem zeer geschikt om aan Duitsche producten en fabrikaten en over het algemeen aan den Duitschen handel een ruim veld te openen. De heer Gutzlaff poogde de ondernemende kooplieden van Stettin op te wekken, om met vereende krachten en geldmiddelen verbindingen met China aan te gaan, en door middel van kundige en solide agenten den verkoop der van hier te verzenden koopgoederen daar te lande, te doen voorbereiden. (Dit strookt met de biographie, welke onlangs in het feuilleton der *Kölln. Zeitung* van hem gegeven is, alwaar gezegd wordt dat hij den titel van missionaris of zendeling afwijst en slechts bemiddelaar tusschen Europa en China wil zijn; maar dit strookt niet met den zendelingsgeest, dien hij in Nederland heeft ten toon gespreid.)

— Men schrijft uit Bern 11 Junij: Nadat gisteren in de zitting van den grooten raad alle bestredene keuzen waren aangenomen, heeft de groote raad zich heden geconstitueerd en den regeringsraad gekozen. Gelijk te verwachten was heeft de conservatieve partij de volslagenste zege behaald en al hare kandidaten bij de eerste keuze doorgezet.

BERLIJN, 13 Junij. Men wil weten, dat de vredesvoorslagen, door ons gouvernement aan Denemarken voorgeslagen, door het kabinet van Koppenhagen aangenomen zijn.

ITALIE.

ROME, 4 Junij. De regering, na die bankbilletten der Romeinsche Bank ingetrokken en geremboursëerd te hebben, omtrent welker deugdelijkheid bij haar geen de minste twijfel bestond, zal nu overgaan tot het intrekken der andere billetten, welke gescheurd en in slechten staat zijn. Ieder houder derzelve wordt uitgenoodigd ze binnen binnen 20 dagen, te rekenen van 1° Junij, aan de Bank te vertoonen; alwaar die billetten naauwkeurig zullen worden beschreven op een stamregister, en wanneer de Bank door middel van dezen voorloopigen maatregel, de sommen zal kennen, die zij zal kunnen te rembourseren hebben, dan zal zij op de best mogelijke middelen daartoe bedacht zijn, en daarna haar besluit kenbaar maken. In alle geval zal het remboursement niet kunnen geëischt worden dan vóór ingeschreven billetten. (*Giornale di Roma.*)

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Junij.

ONDERTROUWD (13 Junij): H. B. Bakker met E. A. van Doorn.

GETROUWD (13 Junij): P. F. Hurrelbrink met H Giethoorn.

BEVALLEN (13 Junij): M. J. A. Bartels, geb. Kramer, Z. - J. Hofhuis, geb. Wessels, Z.

OVERLEDEN (12 Junij): J. T. Sar, 64 j. - T. A. Uding, 5 j. - L. M. Hoekstra, 15 m.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 15 Junij.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De omzettingen bepaalden zich, hoofdzakelijk tot den gedeeltelijken terugkoop met avans voor uitvoer, der uit de hand verkochte en in veiling opgehoudene ca. 6000 balen Laguayra, terwijl er van Java soorten voortdurend tot 28 cs. voor goed ordinair, eene geregelde vraag blijft bestaan. Brazil in de kleurige soorten gezocht, en weinig voorhanden.

THEE. De tegenwoordige lage prijzen hebben tot verscheidene omzettingen zoowel in de eerste als tweede hand aanleiding gegeven.

RUWE SUIKER. Behalve de afdoening van 2500 kisten Havana N°. 11 a *f* 26½ nieuwe conditie, door ons reeds eergisteren vermeld, zijn er nog verder verkocht: 235 kisten dito N°. 8 a *f* 23¾ n. c.; benevens 200 kisten N°. 13 a *f* 28½ n. c., waardoor de lading Jan Hendrik opgeruimd is. Van Surinaamsch zijn enkele kleine partijtjes uit de hand tot vaste prijzen afgegaan, terwijl er tegen 20 dezer hiervan 225 vaten in veiling zullen voorkomen. — *Geraffineerd* zoowel voor uitvoer als voor consumtie steeds goed prijshoudend, de verhoogde vorderingen der raffinadeurs beletten voor het oogenblik groote omzettingen.

SPECERIJEN. Voor *Notenmuscaat* bestond deze week eene zeer geanimeerde stemming tengevolge der hooger afkomende Amerikaansche berigten. Prima soort is van 186 cs. tot 190 cs. betaald, terwijl de vorderingen nu algemeen zich op 200 cs. bepalen. N° 4 is tot 78 en 80 cs. verkocht. Voor N°. 2 wordt 160 cs. te vergeefsch geboden. *Foelie* D tot 180 a 185 cs. te plaatsen. *Peper*. In dit artikel hebben eenige belangrijke verkoopen tot de prijzen van 18½ a 19 cs. voor Sumatra plaats gehad, terwijl er nu algemeen op hoogere prijzen gehouden wordt.

GEDROOGDE FRUITEN. *Zantische Krenten:* Nieuwe goed gevraagd met vaste houders; jarige moeijelijk te verkoopen met groote voorraad. *Rozijn:* Smirna *f* 12½ a 13; Samos *f* 9 a *f* 9¾; Zwart *f* 8 a 8¾. — Eergisteren zijn in veiling verkocht: 250 vaten ordinair en beladen Smirna Rozijn van *f* 10¼ tot *f* 10¾. — *Boekolie* *f* 45 a 50.

RIJST. Voor blank ongepelde Java tot *f* 6¾ blijven steeds koopers, waartoe de eerste hand nog niet genegen schijnt te willen afgeven. Gepeld Java en Carolina tot onveranderde prijzen aan de consumtie steeds goed afgaande.

TABAK. De handel bepaalde zich hierin uitsluitend tot verkoopen uit de tweede hand met vaste prijzen voor behoefte. In de volgende week worden aan de markt verwacht: 340 Pakken Java ex Dyonisia Catharina

HUIDEN zonder verandering.

VERFWAREN. *Java Indigo* blijft zeer vast; voor exportatie is een partijtje tot volle veilings-prijzen verkocht. *Cochenille* wordt hooger gehouden, dewijl onze markt lager is dan de Engelsche. *Meekrap* onveranderd met vaste prijzen. *Verfhouten:* Van blaauw en geel zijn eenige partijen aangevoerd, waardoor men waarschijnlijk iets onder de noteringen zoude kunnen teregt komen. Baltimore *Quercitron* is tot *f* 7 verkocht en daartoe nog te bekomen. *Sumac* met eenige aanvoeren: Siciliaansche *f* 8¾; Triester *f* 5¾ a 6½. Amerik. bruin *Harst* is zeilende tot *f* 2⅜ te koop; zoo ook ruw *Zwavel* tot *f* 4¼. Van Zuid-Amerikaansche *Salpeter* wordt eene groote partij verwacht, dewelke tot *f* 9 a 9¼ te bekomen is.

POTASCH wordt alleen maar voor behoefte gekocht. Prima Newyorker Paerl *f* 19. entr.; dito Potasch *f* 18 a 18½ entr.; Toscaansche *f* 18 entr.; Petersb. *f* 17 entr.

WAS. Inlandsch geel *f* 82 a 83. Havana *Honig* *f* 15 a 15½ in entrepôt

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 % *f* 13½ a 14½. *Moutwijn* 91 % *f* 10⅜ a contant.

VETWAREN op voorgaande prijzen zonder verandering.

ANSJOVISCH De vangst blijft matig; kleine partijtjes nieuwe zijn tot *f* 14½ en jarige van 1849 tot *f* 13 afgesloten, tot welke prijzen de vraag zeer klein blijft.

GRAANMARKT.

ALKMAAR, 14 Junij. Granen zijn opgeruimd; vóór de nieuwe oogst zal geen partij meer aan de markt komen. — Gras-Kaas Kleine *f* 16,75; commissie *f* 19; middelb. *f* 18.

ZWOLLE, 14 Junij. Tarwe *f* 7,— a 7,75; Rogge *f* 4,15 a *f* 4,60. — Boekweit *f* 4,— a 4,90. — Aardappelen *f* 1,80 a *f* 2,40. — Boter per ⅛ ton *f* 11,25 a *f* 11,75; per Ned. ℔ 45 a 55 c.

MIDDELBURG, 13 Junij. Tarwe. Puike Zeeuws. *f* 7,10 a *f* 7,20; puike Walchersche *f* 7,50 a 7,60. — Gerst. Winter *f* 3,50, Zomer *f* 3,30 pr Mud. — Walch. Witteboonen *f* 5,50 a *f* 5,75; Paarden *f* 3,75 a 4; Bruinen *f* 7 a 7,25. — Groene Erwten *f* 4,75. — Zeeuws. Paardeboonen *f* 3,50 a [illegible]. — Dito Groene Erwten *f* 4 a 4,50. — Boekweit *f* [illegible]. — Raap-Olie *f* 42,50; Patent *f* 44,50; Lijn *f* 33,50 pr. Vat. — Raap-Koeken *f* 52 pr. 1040; Lijn *f* 8,50 pr. 104 stuks.

DEVENTER, 14 Junij. Tarwe *f* 6,75 a 7,75; Rogge *f* 4,10

à ƒ 4,50; Garst ƒ 3,— a 3,20; Haver ƒ 2,60 a 3,—; Boekweit ƒ 4,50 a 4,90. — Boter per ⅛ ton ƒ 8,50 a 10,50.

GRAVE, 14 Junij. Rogge ƒ 3,95, Boekweit ƒ 4,— het Ned. mud, Boter 36 cts. het Ned. ℔.

UTRECHT, 15 Junij. Tarwe ƒ 6,60 tot 7,20; Rogge ƒ 4,50 tot ƒ 5,—; Garst ƒ 3,00 tot 3,60; Boekweit ƒ 4,60 tot 5,30; Haver ƒ 2,50 tot 3,00; Groene Erwten ƒ 5,00 tot 7,00; Boter ƒ 0,54 tot 0,70, het Ned. pond; Kaas ƒ 32,00 tot ƒ 40,00 de 100 ponden.

SCHIEDAM, 14 Junij. Rogge werd in het laatst der vorige week nog eenigzints lager afgegeven, later vertoonde zich meer kooplust en was er voortdurend veel handel tot klimmende prijzen. De volgende noteringen zijn te vermelden: 145/2 ℔ Windau ƒ 149, 150; 146/2 ℔ Hannov. ƒ 131; 145/2 ℔ Libau ƒ 148, 149; 149/2 ℔ gedr. Koningsb. ƒ 147; 144/2 ℔ Arensb. ƒ 154; 146/2 ℔ j. Koersche ƒ 150; 145/2, 146/2 ℔ Windau ƒ 151, 152, 153, 154; 142/2 ℔ j. Koersche ƒ 143, 144; 152/2 ℔ Wolgast ƒ 153, 154.

Garst deelde eenigzins in de betere stemming en werden laatstelijk meerdere partijen iets hooger verkocht als: 131/2 ℔ Windau ƒ 127; 132/2 ℔ dito ƒ 128; 129/2 ℔ Libau ƒ 123, ƒ 124; 134/2 ℔ dito ƒ 130, 131; 131/2 ℔ Windau ƒ 127, ƒ 128; 130/2 ℔ Libau ƒ 126; 131/2 ℔ j. Koersche ƒ 127; 130/2 ℔ Windau ƒ 127, 128; 133/2 ℔ j. Koersche ƒ 132; 130/2 ℔ Windau ƒ 127, 128.

Moutwijn werd gepasseerden Zaturdag en Maandag à ƒ 10¼ veel gevraagd, volgende dagen kon men ƒ 10⅜ naar genoegen koopen.

Jenever ƒ 14,00, Amst. Proef à ƒ 15,25.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	14 JUNIJ 4½ u. gebl.	15 JUNIJ 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.	$56\frac{7}{16}$	$56\frac{7}{16}$ à 56½	$56\frac{7}{16}$
Dito Dito 3 »	66⅝	66⅝	
Dito Dito 4 »	$87\frac{1}{16}$	87⅛ à 87¼	
Dito Obligatien O. I. 4 »			
Amortis. Syndic. 3½ »	87⅛	87½	
Handel-Maatschappij 4½ »			
Aand. Rijn-Spoorweg » »	90¾		
Aand. Holl. S. M. »			
Obligatien » »			
BELGIE, Obligatien 1844 » »			
Cert bij de Belg. Bank 2½ »			
Dito bij Rotsch. en Volksv. » »	47⅝	47½ à 47⅝	
FRANKRIJK, Obligatien 3 »	53¼	$53\frac{3}{16}$	
SPANJE bij Ardoin £ 85 5 »	12⅞	$12\frac{13}{16}$ à 12⅞	
Dito Dito » 510 » »	$13\frac{3}{16}$	13⅛ à $13\frac{3}{16}$	13⅛
Dito Onbep. Stukken » »	$12\frac{11}{16}$		
Dito 3 »	38		
Dito Binnenl. 2400 P. » »	33⅛	32⅞ à 33	32⅞
Coup. *Ardoins* »	8⅜	8⅛ à $8\frac{7}{16}$	
Passive »			
Fransche Uitgest. »	4⅜		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4 »	35⅞	35⅝	
Dito Dito » »	$36\frac{7}{16}$	36⅜ à $36\frac{7}{16}$	
RUSL. bij Hope 1798 en 1816 5 »	105¾	[illegible] à 105¾	
Dito Dito 1828 en 1829 5 »	[illegible]	104⅝ à 104¾	
Cert. Hope 1831 en 1833 » »	95⅞	96¼	
Dito bij *Hope* 4 »	88⅜	88⅜ à 88½	
Dito bij *Stieglitz en C°.* » »	87⅜	87⅜ à 87½	
Dito bij id. 5de Serie 4 »	87⅛	87¼	
Cert. te Hamburg 5 »			
Inschrijving in Assignat. 6 »			
Cert. van dito » »	65		
POLEN, Aand. à fl. 300 4 »			
Dito met Lot. » 300 »			
AMERIKA, Bank-Actiën »	3½		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R 50 ƒ			
OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt.	76⅝	76¼ à 76½	
Dito Nieuwe 2½ »	$41\frac{7}{16}$	$41\frac{3}{16}$ à 41⅜	
Dito Nieuwe 5 »	81½	81¼ à 81⅜	
Ween. Bank bij *Goll en C.* » »	82½		
Dito 4 »			
Aand. met Loting fl. 500 ƒ			
Nieuwe dito » 250 »	284		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824 5 »	89⅞		
Dito Leening 1843 5 »	88¼		
Dito £ 100 »			
PERU 4 »	76½	76½ à 76¾	
MEXICO 5 »	29¾	29⅛ à $29\frac{1}{16}$	29½
VENEZUELA 6 pCt. nu 2¾ »	33⅞	33⅝ à 33¾	33⅝
NEW GRENADA 6 pCt. nu 1½ »	19⅜	$19\frac{3}{16}$ à 19¼	
ECUADOR			
Coup. Ecuador ƒ			
Grieken			

Deen. 5 pc. 98¾, ¼; 4½ pc. Eng. Russen 95⅜, $\frac{5}{16}$; Polen, Cert. 4 pc. 75⅞, 76¼; Grieken £ 500 3⅞.

In Binnenl. fondsen was de stemming wederom williger bij onbelangrijke affaire. 3 pCt. Fransche iets flaauwer. Spaansche insgelijks iets minder dan gisteren. Russische algemeen tot verbeterde koersen gevraagd. Metall. daarentegen meer aangeboden en flaauwer. Van Zuid-Amerik. fondsen waren Mexic. ruim ¼ pCt. hooger en Grenada's iets lager.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅛; Zigt Parijs 56⅝; 2/m. Londen 12,02½; Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35⅛; Zigt Hamburg 35¼; 3/m. Lissabon 42⅞; 3/m. Porto 42⅞; 2/m. Petersburg 1,88.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 98¾; 4½ pc. 89⅞; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 33; Coupons —; Rom. Leening 77½.

PARIJS, 13 Junij. Fr 3 pc. 56,30; 4½ pc. 71,15; 5 pc. 93,70; Schatkist. 4,50; Bank-Actien —; Belg. 1840, 5 pc. 99; 1842, 5 pc. 99; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Spanje, Buit. 3 pc. 38½; Binn 3 pc. 33½; Piem. Leen. 1834, 965; 1849, 940; Rom. Leen. 77½.

MADRID, 8 Junij. Spanje 3 pc. 33⅞; id. 5 pc. 12⅞; id. Uitgest. Sch. 4; id. Coupons 7⅜.

LONDEN, 13 Junij. Cons. kont. — a —; op tijd 97⅜ a 97½, Braz. 87½ a 88½; 1829/39 86½ a 87½, 1843 85 a 87; Buenos-Ayros 52 a 54; Den. 3 pc. 71 a 73; N. L. 5 pc. 98 a 99; Nieuwe scrip 8½ a 9; Ecuad. 3¾ a 4; Gren. 18¼ a 18¾; Uitgest. 4¼ a 4¾; Mexico 31½ a 31¾, Peru 4 pc. 77¼ a 77¾; Uitg. 33¾ a 34; Grieken — a —; Port. 5 pc. 84 a 86; 4 pc. 33½ a 34; 3 pc. 33½ a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 108 a 109; (N.) 4½ pc. 96⅜ a 96½; Spanje 5 pc. 17¾ a 18; id. 3 pc. 38⅜ a 38⅝. id. Passive 3¾ a 4; Holl. 2½ pc. 57¼ a 57½; id. 4 pc. 86½ a 86¾; Ven. 32½ a 33½; Uitg. 12 a 12½; Belgie 4½ pc. — a —.

WEENEN, 12 Junij. Met. 5 pc. 94⅞; 4½ pc. 83⅜; Bank-Actiën 1128.

BERLIJN, 13 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 85⅛; Loten 103½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 91; Pools. 4 pc. 79; Loten fl. 200, 96¼; id. fl. 300, 128⅜; id. fl. 500, 80⅜.

HAMBURG, 12 Junij. Rusl. Engels. leening 104½; Cert. bij Stiegl. 4 pc. 86½; Spanje, Ard. 5 pc. 11¾; id. Binnenl. 3 pc. 30¼.

FRANKFORT, 13 Junij. Met. 5 pc. 78¾; 4 pc. 60¼; 2½ pc. 41¾; Bank-Actien 1109; Darmst. Lot. fl. 50, 74⅝; id. fl. 25; 26⅞; Badensche Lot. fl. 50, 53⅛; id. fl. 35, 31⅞; Nassaus. 24⅝; Holl. 2½ pc. 56⅛; W. S. 4 pc. 86½; Sijndic. 3½ pc. 87½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

Loting der 1e en 4e 4 pCts. Russische leening. Certificaten bij Hope en C°., welke heeft plaats gehad den 13 Junij 1850; wordende na 1 Augustus 1850 geene renten meer op dezelve vergoed.

EERSTE LEENING, 1200 Stuks.

N°. 1701 à 1750	N°. 18136 à 18150	N°. 31901 à 31908
2251 „ 2300	19651 „ 19700	33951 „ 34000
3801 „ 3850	22551 „ 22600	36601 „ 36650
4501 „ 4550	25451 „ 25500	38801 „ 38850
5751 „ 5800	25701 „ 25750	38951 „ 39000
7751 „ 7800	26001 „ 26013	41751 „ 41800
11451 „ 11500	26018 „ 26050	43201 „ 43250
13351 „ 13400	28801 „ 28850	47451 „ 47500
18101 „ 18131	29901 „ 29950	47851 „ 47900

VIERDE LEENING, 3 Stuks.

N°. 1. N°. 34. N°. 51.

PER DUIF. van de Nieuwe Rotterdamsche Courant.

PARIJS, 14 Junij. De zitting der Wetg. Verg. leverde op heden niets belangrijks op, zij werd reeds ten 3½ ure gesloten, als zijnde er niets meer aan de orde van den dag.

— Het schijnt dat het ontwerp van traktements verhooging van den President [illegible] vankelijk, bij de leden der commissie, vindt. Daarenboven werd heden bekend dat de ministers, die op gisteren door de commissie waren opgeroepen, verklaard hebben geene wijzigingen hoegenaamd in het ontwerp te zullen aannemen.

— Lord Normanby kwam heden morgen in de hoofdstad aan, en had eene vrij lange conferentie met den generaal Labitte. Alle moeijelijkheden zouden, naar men wil, uit den weg geruimd zijn en Lord Palmerston had er eindelijk in bewilligd om de bepalingen te Londen gemaakt, goed te keuren.

— Men verzekert nog altijd dat Guizot naar St. Leonard zal vertrekken, en wel, naar men zegt, vergezeld door den hertog de Broglie.

BEURS VAN PARIJS, 14 Junij.

Fransche 5 pc. kont.	93,70	Belgische dito (1842)	99—
dito op ult.	93,75	dito 4½ pc.	——
dito 4 pc.	—,—	dito 2½ pc.	——
dito 3 pc. kont.	56,30	Hollandsche 2½ pc.	58¾
dito op ult.	56,35	Spanje 3 pc. Buitenl.	38½
Bank-Actiën	2247,50	dito Binnenl. 3 pc.	33⅜
Bank	—,—	dito Passive	——
Nap. Rec. nieuwe leen.	97—	Rusland 4½ pc.	96¼ à ⅜
Belg. 5 pc. (1840)	99—		

Wissel: Amst. 211¼ G. z., dito 210¼ G. op 90 d.

Bij weinig handel waren de Fransche fondsen door eenigen overvloed van stukken, een zweem lager.

Op tijd daalden de 5 pCts. 20 cent. en de 3 pCts. 5 centimes.

A kontant sloten de 5 en 3 pCts. even als gisteren.

Bank-Actien daarentegen 12 fr. 50 cent. hooger.

In Buitenlandsche fondsen was de variatie onbelangrijk. De Buitenl. 3 pCt. Spanje hadden slechts een koers (38½). De 3 pCt. Binnenl. fluctueerden van 33⅝ tot 33⅜, om op 33⅜ te sluiten, zijn iets lager als gisteren.

MADRID, 9 Junij. Menesses do Pinto Dorio, secretaris der Portugesche legatie bij het Spaansche hof, is hier van Lissabon terug gekomen, waar hij de grondslag van een postverdrag tusschen Spanje en Portugal is gaan regelen. Hij brengt onderscheidene documenten betrekkelijk die aangelegenheid mede.

Nog schijnen de regeringen van beide koningrijken de verbetering van den weg van Madrid naar Lissabon over Badajoz ernstig ter harte te zullen nemen. Deze zoo noodzakelijke weg verkeert in eenen zeer ongunstigen staat en heeft ten dringendste voorziening noodig.

— De *Heraldo* zegt, dat sedert de minister van koophandel iederen dag ter beurze doet bekend maken de prijzen waarvoor de Spaansche fondsen te Parijs verhandeld worden, welke hij per telegraaf ontvangt, de Madridsche beurs zich geheel naar deze koersen regelt.

De 5 pCts. waren in de laatste dagen gezocht, zonder dat de houders echter den koers van 13 pCt. voor eenige belangrijke partij konden bedingen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Junij. J. van der Wouden, de Vrouw Dieuwke, Londen. - R. H. Reinders, Jacoba Gesina, Cardiff. - H. J. Scholtens, Regiena Hillechiena, Seaham. - J. Dickenson, Prince, (s.) Hull. - C. A. Berg, Frithiof, Nerva. - J. Jörgensen, Ni Sodskende, Drammen. — Gisteren nog: J. Hofkamp, de 10 Gebroeders, Newcastle.

HELVOET, 14 Junij. T. F. Harding, Alida, Liverpool. - H. W. Sawijer, Emerald Isle, (s.) Hull. - J. Dawson, Clara, id. — Gisteren nog: W. Loveland, Cyane, Richmond (V.) - L. Anderson, Anna Margaretha, New-York. - J. Carruthers, Emelie, Sunderland. - J. Watson, Bethesda, Stockton.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Junij. F. Armstrong, Pearl, Londen.

HELVOET, 13 Junij. G. Oliver, Enterprice, (s.) Yarmouth.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Fullbrun, van Banjoewangie in Texel binnen, rapporteert den 12 dezer in de Hoofden gepraaid te hebben, het schip Baltimore, Kapt. Jaski, van Amsterdam n. New-York.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

KONINGSBERGEN, Bossinga, Ceres: 69 last Rogge, L. Hoyack en Comp.

ROTTERDAM.

BALTIMORE, Merryman, Charles Thompson: 100 v. Meel, 120 v. Tabak, Bus en de Critter; 56 v. Tabak, 59 v. Steelen, Mees en Moens; 50 v. Tabak, Wachter en Zoon; 42 v. Tabak, Schnell en Kiderlin; 57 v. Tabak, Kreglinger en Comp.; 40 Tabak, W. A. Fuchs en Comp; 280 z. Schors, Gebr. Nottebohm; 2,000 oksh., 3,732 v. Duigen, Wambersie en Crooswijck; 145 v. Tabak, 227 v. Steelen, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Junij, in lading naar

Keulen — J. Nol, Josephine.
„ — L. Jurrius, Colln N°. 18.
Mainz — W. Keller, Maintz N°. 1.
Manheim — A. van Bunningen, Koophandel.
Duisburg — C. Scholten, Hoffnung.
Straatsburg — J. D. Heiderich, Amsterdam en Weenen.
Weesel — F. Beijer, Wilhelmina.
Dusseld. Nuis en *Urdingen.* L. Garfman, Niederrein N°. 11.
Ludwigshaven en *Heilbron.* J. Hell, Johanna.
Frankfort en *Coblentz.* N. Brugsiger, Frankfort N°. 7.
Venlo en [illegible] (Beurt [illegible] en C°.) l'Hirondelle.
's Hertogenbosch en *Maastricht.* A. Maas Pz., de Vrouw Maria, Sluit 22 Junij.
Tiel — F. den Hartog, de Vrouw Geertruida.
Maastricht — P. Wecks, de Stad Amsterdam.

AMSTERDAM 14 Junij vertrokken naar:

Tiel — C. v. Uden, de Vrouw Magdalena.
Venlo en *Roermond.* H Vos (Beurt L. de Rijk en C°.), de Vrouw Antonia.
's Hertogenbosch en *Maastricht.* J. van Son Jr., de Vrouw Catharina.

KEULEN, 14 Junij in lading naar:

Amsterdam — Kapt. de Ruijter Köln N°. 25.
Rotterdam — „ Willms „ „ 20.

Rijnhoogte — ARNHEM 14 Junij 2 el 35 duim
KEULEN 14 „ 11 voet. 6 „

ADVERTENTIEN.

(325) GETROUWD: L. G. L. VAN DER KUN, met C. M. J. W. FUCHS.
ROTTERDAM, 12 Junij 1850.

(331) GETROUWD: J. SMITSEN en M. JANSEN.
ZWOLLE, den 11 Junij 1850.
Eenige kennisgeving.

(330) Heden beviel voorspoedig mijne beminde Vrouw E. KISTEMAKER van twee welgeschapen ZONEN.
T. J. SCHöNINGH, Med. Doct.
OOTMARSUM, 10 Junij 1850.

(328) Muzijkhandel en Bibliotheek Magazijn van Pianos van TH. J. ROOTHAAN.
Opvolger van JACOB ECK & LEFEBVRE.
N°. 483, Singel te Amsterdam.

Heden is in het licht verschenen en bij alle Muzijkhandelaren verkrijgbaar gesteld:

JOH. J. H. VERHULST. HET MANNENGEZANG. Woorden van G. H. BROEKHUYZEN, in Muzijk gebragt, voor Vier Mannenstemmen, Solo en Koor, Op. 37 . . . Part . . ƒ 1.50
Stemmen . » 1.40

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.